

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตและการให้บริการแก่ประชาชน พ.ศ. ....

กฎหมายใหม่

แก้ไข/ปรับปรุง

ยกเลิก

หน่วยงานของรัฐผู้เสนอร่างกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.)

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ หัวข้อที่ ๔.๑ ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส

สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศ

ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับปรับปรุง) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารงานและการบริการภาครัฐไปสู่ระบบดิจิทัล

ส่วนที่ ๑

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๑. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหา

๑.๑ ปัญหาคืออะไร สาเหตุของปัญหาคืออะไร และผลกระทบของปัญหาคืออะไร

พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีบทบัญญัติบางประการที่ทำให้เกิดข้อจำกัดการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ ประกอบกับการรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ฯ พบว่าจำเป็นต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรการต่าง ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพ มีความทันสมัยสอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป โดยการบังคับใช้พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ ยังมีข้อจำกัด ดังนี้

(๑) ปัจจุบันคู่มือสำหรับประชาชนมีจำนวน ๓,๘๗๐ คู่มือ โดยหน่วยงานของรัฐเป็นผู้กำหนด ขั้นตอนและระยะเวลาให้บริการเอง ซึ่งทำให้หน่วยงานของรัฐบางหน่วยงานกำหนดระยะเวลาเพื่อไว้มากเกินไป และในทางกลับกันหน่วยงานของรัฐที่กำหนดระยะเวลาน้อยเกินไปเพื่อแสดงถึงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของหน่วยงาน แต่ไม่สามารถพิจารณาได้ทันตาม ระยะเวลาที่กำหนดไว้ ส่งผลให้เกิดปริมาณคำขอค้างเป็นจำนวนมาก และหน่วยงานของรัฐก็จะใช้วิธีการแจ้งเหตุแห่งความล่าช้าเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอทราบทุก ๗ วันต่อเนื่องไป หรืออาจใช้วิธีไม่รับคำขอของผู้ยื่นคำขอในทันที ใช้วิธีให้ผู้ยื่นคำขอยื่นเอกสารทิ้งไว้ให้ตรวจสอบก่อน เพื่อให้การนับระยะเวลาพิจารณายังไม่เริ่มต้น

(๒) หน่วยงานของรัฐหลายแห่งไม่ได้ส่งสำเนาการแจ้งเหตุแห่งความล่าช้าให้คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการทราบทุกครั้งดังที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ทำให้คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการไม่ทราบปัญหาที่เกิดขึ้น จนกว่าจะมีการร้องเรียนมาที่สำนักงาน ก.พ.ร. โดยตรง รวมทั้งการแจ้งเหตุ

แห่งความล่าช้าต้องจัดทำเป็นหนังสือทุก ๗ วัน ให้ผู้ยื่นคำขอทราบถึงเหตุแห่งความล่าช้าจนกว่าจะพิจารณาแล้วเสร็จ ซึ่งก่อให้เกิดภาระงานและค่าใช้จ่ายของหน่วยงานของรัฐ

(๓) การขออนุญาตประกอบกิจการหรือดำเนินการในเรื่องหนึ่งที่ประชาชนต้องยื่นขออนุญาตมากกว่าหนึ่งหน่วยงานหรือมากกว่าหนึ่งใบอนุญาต ซึ่งมีกระบวนการหลายขั้นตอน มีความยุ่งยาก และมีหลายหน่วยงานเข้ามาเกี่ยวข้องในการใช้ดุลพินิจในการพิจารณาอนุญาตที่ก่อให้เกิดความล่าช้า ส่งผลให้ประชาชนเกิดความยุ่งยาก เสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการขออนุญาต รวมถึงเป็นอุปสรรคในการประกอบธุรกิจที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจได้

(๔) บทบัญญัติของกฎหมายที่ใช้บังคับในปัจจุบันยังไม่สอดคล้องกับเทคโนโลยี วิธีการดำรงชีวิตของประชาชน และรูปแบบการดำเนินธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป จึงจำเป็นต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการให้บริการแก่ประชาชนมากขึ้น รวมทั้งแก้ไขข้อพระราชบัญญัติฯ เพื่อให้สอดคล้องกับขอบเขตและรูปแบบการให้บริการ

๑.๒ เหตุใตรัฐจึงควรแทรกแซงในเรื่องนี้

เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการแก่ประชาชน ซึ่งหน่วยงานของรัฐจำเป็นต้องปรับปรุงงานบริการให้มีประสิทธิภาพ หรือปรับให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ซึ่งพระราชบัญญัติดังกล่าวมีบทบัญญัติบางประการที่ทำให้เกิดข้อจำกัดการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ รัฐจึงจำเป็นต้องแทรกแซงโดยการแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมาย เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการให้บริการของภาครัฐ และลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซง

ปรับปรุงพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อขยายขอบเขตการดำเนินการนอกเหนือจากงานบริการที่เกี่ยวข้องกับการอนุมัติ อนุญาต เพื่อให้ครอบคลุมงานบริการสำคัญที่เกี่ยวข้องกับประชาชน รวมถึงแก้ไขเพิ่มเติมมาตรการต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ มีความทันสมัยสอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป โดยการลดขั้นตอนการอนุญาตที่ไม่จำเป็น ปรับปรุงระบบและขั้นตอนการอนุญาตให้สะดวกขึ้น และลดการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันจะนำไปสู่การลดการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมถึงการเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

๓. การแก้ปัญหาในปัจจุบัน

๓.๑ วิธีการแก้ปัญหาที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันคืออะไร

การปฏิบัติงานบางขั้นตอนมีความติดขัดหรือมีข้อจำกัดทางกฎหมาย และรูปแบบการขออนุญาตล่าสมัย ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน สำนักงาน ก.พ.ร. จึงกำหนดแนวทางการดำเนินงานเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว เช่น การปรับปรุงคู่มือสำหรับประชาชนตามแผนการยกระดับการบริการภาครัฐ ระยะที่ ๒ (มติเมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๐) การไม่เรียกสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้ จากประชาชน (มติเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑) การทบทวนอัตราค่าธรรมเนียมในการอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ (มติเมื่อวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๓) รายงานผลการออกใบอนุญาตและผลการปฏิบัติงาน (มติเมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ และวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓) การแก้ไขกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการให้บริการในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (มติเมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๓) การปรับปรุงระยะเวลาการพิจารณา

อนุญาตและการทบทวนกฎหมายตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ (มติเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๕)

๓.๒ ต่างประเทศแก้ปัญหาอย่างไร (ถ้ามี) และการดำเนินการดังกล่าวเหมาะสมกับสังคมไทยหรือไม่ อย่างไร

หน่วยงานของรัฐบางหน่วยยังไม่มีกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการตรวจสอบการประกอบกิจการหรือดำเนินกิจการของผู้ได้รับอนุญาตให้เป็นไปตามที่กฎหมายว่าด้วยการอนุญาตกำหนดตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ ซึ่งต่างประเทศมีการดำเนินการดังกล่าวโดยขึ้นกับลักษณะของกิจการและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เช่น

- ตัวอย่างลักษณะกิจการของประเทศสิงคโปร์

๑) กิจการค้าปลีกที่ขายบุหรี่ยุติ สามารถยื่นขอใบอนุญาตขายบุหรี่ยุติโดยมิได้มีขั้นตอนการตรวจสอบการประกอบกิจการโดยหน่วยงานภาครัฐ แต่หากพบว่าการขายบุหรี่ยุติให้กับบุคคลที่มีอายุต่ำกว่าที่กฎหมายกำหนดให้ซื้อได้ จะมีบทลงโทษทั้งการเสียค่าปรับ รวมถึงการพักใช้ใบอนุญาตและเพิกถอนใบอนุญาต

๒) กิจการร้านนวดและสปา ในการขอใบอนุญาตประกอบกิจการร้านนวดและสปา (Massage Establishment License) พบว่าในการยื่นขอใบอนุญาตรวมถึงการต่ออายุใบอนุญาตดังกล่าว มิได้มีขั้นตอนการตรวจสอบการประกอบกิจการโดยหน่วยงานผู้อนุญาต แต่ผู้ขออนุญาตต้องยื่นเอกสารที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานภายนอก (Third Party) ที่เป็นหน่วยงานคุ้มครองผู้บริโภคที่ชื่อว่า The Case Trust Accreditation สำหรับธุรกิจสปาและสุขภาพด้วย ซึ่งการรับรองดังกล่าวมีอายุ ๒ ปี

๓) กิจการร้านอาหาร และกิจการโรงแรม เป็นกิจการที่มีการตรวจสอบกิจการ ณ สถานที่จริง (On-site Inspection)

๔) กิจการพลังงาน สถานที่เก็บปิโตรเลียมและวัตถุไวไฟ เป็นกิจการที่มีการตรวจสอบกิจการ ณ สถานที่จริง (On-site Inspection) เพื่อตรวจสอบสถานที่และอุปกรณ์การจัดเก็บปิโตรเลียมและวัตถุไวไฟ และมาตรฐานควบคุมความปลอดภัยของกิจการ รวมถึงผู้ประกอบการต้องแจ้งผู้ตรวจสอบที่ขึ้นทะเบียนกับหน่วยงานรัฐ (Registered Inspector) ในการตรวจรับรองแผนการก่อสร้างสถานที่จัดเก็บ (Building Plan) และนำส่งต่อหน่วยงานรัฐ เพื่อยืนยันว่าการก่อสร้างเป็นไปตามมาตรฐานการควบคุมความปลอดภัยจากเพลิงไหม้ รวมถึงหัวข้ออื่น ๆ ที่กำหนด ซึ่งถือเป็นการถ่ายโอนให้ภาคเอกชนดำเนินการตรวจสอบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการแทนภาครัฐ

- ตัวอย่างลักษณะกิจการของประเทศออสเตรเลีย

๑) กิจการค้าปลีกที่ขายสุรา กรณีการขายแบบอนุญาตให้เปิดดื่มในบริเวณร้านได้ ผู้ประกอบการต้องมีการตรวจสอบรับรองด้วยตนเอง (Self-Declaration) โดยต้องจัดทำรายงานแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของกิจการ (Risk Assessment Management Plan : RAMP) ตามแบบฟอร์มของภาครัฐโดยแจ้งขอบเขตบริเวณที่สามารถดื่มสุราในร้านได้ การประเมินและจำกัดการส่งเสียงดังจากร้าน มาตราการการจัดการด้านความปลอดภัยของร้าน

๒) กิจการร้านอาหาร ประเภทการอนุญาตขายอาหารกับสุราคงคู่ไปด้วย เมื่อผู้ประกอบการยื่นคำขอใบอนุญาตประกอบกิจการร้านอาหาร (Restaurant and Catering Liquor License) หรือที่เรียกว่า Licensed Restaurant เจ้าหน้าที่จะพิจารณาโดยกรณีทั่วไปอาจมีต้องมีการตรวจสอบกิจการแต่อย่างไรก็ตามบางกรณีเจ้าหน้าที่จะประกาศคำขอเปิดร้านอาหารให้ประชาชนทั่วไปรับทราบ (Advertise) เพื่อให้ประชาชนหรือหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องขอตรวจสอบหรือคัดค้านคำขอได้ (On-site

Inspection) แต่อย่างไรก็ตามจะมีการสุ่มตรวจการประกอบกิจการหรือดำเนินกิจการว่าเป็นไปตามมาตรฐานและสุขอนามัยต่าง ๆ ตามที่ได้อนุญาตและตามที่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนดหรือไม่

๓) กิจการโรงงานผลิตอุปกรณ์ทางการแพทย์ มีการยื่นใบรับรองที่ผ่านการตรวจสอบจากหน่วยงานภายนอก (Third Party) และมีการตรวจสอบ ณ สถานที่จริง (On-site Inspection) และมีการดำเนินการตรวจสอบการประกอบกิจการต่อเนื่อง ตามรอบระยะเวลา (Ongoing Inspection) โดยระยะเวลาและความถี่ในการตรวจสอบขึ้นกับระดับความเสี่ยงของกิจการ และผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะจากการตรวจสอบที่ผ่านมา

๔) กิจการโรงพยาบาล มีการตรวจสอบสถานที่จริง (On-site Inspection) อย่างละเอียดและเข้มงวด โดยในการขออนุญาตประกอบกิจการโรงพยาบาล หน่วยงานรัฐจะส่งจดหมายแจ้งการตรวจสอบกิจการในเบื้องต้น ถ้าผ่านการอนุมัติแล้ว จะถือว่าผ่านการอนุมัติในหลักการ (Approval in Principle) ทั้งนี้ เมื่อการก่อสร้างโรงพยาบาลแล้วเสร็จ เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานรัฐจะเข้าตรวจสอบรอบสุดท้าย ณ สถานที่จริง (Final On-site Inspection) ว่าการก่อสร้างถูกต้องตามแบบที่ยื่นขอหรือไม่ รวมถึงเรียกขอเอกสารใบรับรองต่างๆ เพิ่มเติม และเมื่ออนุญาตแล้วจะมีการตรวจติดตามการดำเนินกิจการ อาทิ การให้ทำการประเมิน และการตรวจสอบ ณ สถานที่จริง โดยระยะเวลาและความถี่ในการตรวจสอบจะมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับการประเมิน รวมถึงความเสี่ยงต่าง ๆ ที่ตรวจพบจากการตรวจสอบที่ผ่านมาด้วย

การดำเนินการดังกล่าวสามารถนำมาปรับให้เหมาะสมกับบริบทกับสังคมไทยได้ ซึ่งหน่วยงานสามารถนำรูปแบบการตรวจสอบกิจการมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับความเสี่ยงของแต่ละกิจการมากกว่า ๑ รูปแบบผสมผสานกันได้ ซึ่งรูปแบบการตรวจสอบ ประกอบด้วย (๑) การตรวจรับรองด้วยตนเอง (Self-Declaration) (๒) การตรวจสอบ ณ สถานที่จริง (On-site Inspection) (๓) การตรวจแบบทางไกล (Remote Inspection) และ (๔) การถ่ายโอนภารกิจตรวจสอบให้หน่วยงานกลางหรือผู้ตรวจสอบเอกชน (Third Party)

๔. การรับฟังความคิดเห็น

- ได้รับความเห็นชอบจากผู้เกี่ยวข้องแล้ว
- ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบแล้ว

๕. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในส่วนที่เกี่ยวกับการออกคำสั่งทางปกครอง หากมิได้มีกฎหมายหรือกฎหมายกำหนดระยะเวลาไว้ ให้เจ้าหน้าที่ออกคำสั่งทางปกครองนั้นให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เจ้าหน้าที่ได้รับคำขอและเอกสารถูกต้องครบถ้วน และพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดขอบเขตเหมือนกัน และวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สอดคล้องกัน

๖. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๖.๑ กฎหมายนี้จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระอะไรแก่ใครบ้าง

ร่างกฎหมายนี้ไม่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระโดยตรงให้แก่ประชาชนและภาคธุรกิจ เนื่องจากเป็นการกำหนดเนื้อหาเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในการให้บริการประชาชนจากหน่วยงานภาครัฐ ทั้งนี้ ในหมวด ๑ บททั่วไป ของร่างกฎหมายนี้

ได้วางหลักพื้นฐานเกี่ยวกับสิทธิของประชาชนและหน้าที่ของหน่วยงานรัฐในการให้บริการประชาชนตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance)

**๖.๒ มีมาตรการป้องกัน แก้อั้ว คุ่มครอง หรือเยียวยาให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบตาม ๖.๑ อย่างไร
ไม่มี**

๖.๓ กฎหมายนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชนอย่างไร

(๑) ภาคประชาชน

(๑.๑) การขยายขอบเขตการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนนอกเหนือจากงานที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ จะทำให้ประชาชนทราบขั้นตอน กระบวนการ ระยะเวลา และรายการเอกสารหลักฐานที่ต้องใช้ประกอบการยื่นคำขอ ได้ครอบคลุมทั้งงานอนุมัติ อนุญาต และงานบริการประชาชน

(๑.๒) ประชาชนและผู้ประกอบการได้รับความสะดวก รวดเร็ว และสามารถประกอบกิจการได้อย่างต่อเนื่อง จากการชำระค่าธรรมเนียมแทนการต่ออายุใบอนุญาต การจัดให้มีช่องทางพิเศษแบบเร่งด่วน (Fast track) หรือการพัฒนาการให้บริการในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์

(๒) ภาครัฐ

(๒.๑) หน่วยงานภาครัฐเกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติ ทำให้สามารถดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในร่างกฎหมายนี้ได้อย่างถูกต้อง

(๒.๒) การลดภาระค่าใช้จ่าย และเพิ่มความสะดวกให้หน่วยงานภาครัฐทำงานได้รวดเร็ว คล่องตัว และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

(๒.๓) การลดทุจริตคอร์รัปชัน และลดโอกาสในการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่เนื่องจากเจ้าหน้าที่จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข ขั้นตอน และระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในคู่มือสำหรับประชาชน รวมทั้งการพัฒนาการให้บริการในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เป็นการลดโอกาสที่เจ้าหน้าที่จะเรียกรับผลประโยชน์จากการให้บริการจากประชาชน

๗. ความพร้อมและต้นทุนของรัฐในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

๗.๑ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.)

๗.๒ มีแนวทางและระยะเวลาเตรียมการในการปฏิบัติตามหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไรและมีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกหรือลดขั้นตอนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการหรือไม่

ร่างกฎหมายนี้กำหนดกลไกสำคัญที่หน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการตามกฎหมายให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เพื่อให้หน่วยงานของรัฐและประชาชนมีระยะเวลาในการเตรียมการให้สามารถบังคับการและดำเนินการตามกฎหมายกำหนดได้อย่างถูกต้อง ทั้งนี้ คู่มือสำหรับประชาชนในงานอนุญาตที่จัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้ใช้บังคับได้ต่อไปจนกว่าจะมีคู่มือสำหรับประชาชนตามพระราชบัญญัตินี้ในเรื่องเดียวกัน ในส่วนคู่มือสำหรับประชาชนในงานบริการให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๒๕ จัดทำคู่มือสำหรับประชาชนดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งแต่ละหน่วยงานจะพิจารณาปรับปรุงกระบวนการโดยนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกหรือลดขั้นตอนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามความเหมาะสมและเกิดความคุ้มค่ามากที่สุด

๗.๓ มีแนวทางและระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

ร่างกฎหมายนี้กำหนดกลไกสำคัญที่หน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการตามกฎหมายให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้น ๑๘๐ วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไปเพื่อให้หน่วยงานของรัฐมีระยะเวลาในการศึกษาและทำความเข้าใจกลไกต่าง ๆ ในร่างกฎหมายนี้ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐ เว้นแต่หมวด ๑ บททั่วไป และมาตรา ๓๖ วรรคสอง ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ซึ่งหมวด ๑ บททั่วไป เป็นการวางหลักพื้นฐานเกี่ยวกับสิทธิของประชาชนและหน้าที่ของหน่วยงานรัฐในการให้บริการประชาชนตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance)

๗.๔ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายในระยะ ๓ ปีแรก เป็นจำนวน.....บาท อัตราค่าจ้างที่ต้องใช้.....อัตรา อัตราค่าจ้างที่มีอยู่แล้ว.....อัตรา อัตราค่าจ้างที่ต้องเพิ่มขึ้น.....อัตรา

ค่าใช้จ่ายในส่วนของการจัดให้มีศูนย์รับคำขอกกลาง ประมาณการในปีแรก เป็นจำนวน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ปีที่สอง จำนวน ๒๒,๑๕๐,๐๐๐ บาท และปีที่สาม จำนวน ๒๕,๓๐๐,๐๐๐ บาท ประกอบด้วย งบบุคลากร (จ้างเหมาบริการบุคคล ๑๕ อัตรา) งบดำเนินงาน (พัฒนาระบบการให้บริการของศูนย์รับคำขอกกลางผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ) และงบลงทุน (ค่าครุภัณฑ์สำนักงาน ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ และสถานที่ทำงาน) โดยดำเนินการพัฒนาต่อยอดจากระบบศูนย์กลางบริการภาครัฐเพื่อภาคธุรกิจ (Biz Portal) เพื่อรองรับการยื่นคำขอตามกฎหมายว่าด้วยการอนุญาต การรับชำระค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการ การออกและส่งหนังสือรับรอง ใบอนุญาตหรือเอกสารต่าง ๆ รวมถึงติดตามความคืบหน้าในการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ ให้คณะรัฐมนตรีตามข้อเสนอแนะของสำนักงาน ก.พ.ร. จัดให้มีศูนย์รับคำขอกกลางขึ้นในหน่วยงานของรัฐตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด เพื่อให้บริการประชาชนได้รับความสะดวกมากขึ้นต่อไป

๘. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๘.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

ร่างกฎหมายนี้แก้ไขเพิ่มเติมจากพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยมีมาตรการต่าง ๆ ที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ และมีความสอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศจากการปรับปรุงระบบและขั้นตอนการอนุญาตที่ช่วยอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนและภาคธุรกิจมากขึ้น ทำให้การประกอบกิจการต่าง ๆ เป็นไปด้วยความสะดวก ลดต้นทุนค่าใช้จ่าย และเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน รวมถึงพัฒนาระบบการให้บริการผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐต้องมีการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง

๘.๒ ผลกระทบต่อสังคม ร่างกฎหมายนี้มีวัตถุประสงค์และบทบัญญัติที่มุ่งอำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชนในทุกระดับและทุกมิติ ตั้งแต่รากฐานคือทัศนคติ (Mindset) ของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งจะมีส่วนช่วยให้เกิดการลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคม

๘.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ และบทบัญญัติที่มุ่งอำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชนในร่างกฎหมายนี้จะช่วยลดการใช้กระดาษทั้งในภาครัฐและประชาชน รวมทั้งลดการเดินทางไปติดต่อราชการที่ไม่จำเป็น ซึ่งจะมีส่วนช่วยลดมลพิษ การก่อก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติโดยไม่จำเป็น

๘.๔ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

ช่วยลดภาระค่าใช้จ่าย และเพิ่มความสะดวกให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติงานได้รวดเร็วขึ้น รวมทั้งช่วยให้เจ้าหน้าที่สามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ลดการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันจะนำไปสู่การลดการทุจริตและประพฤติมิชอบ อีกทั้งจะลดภาระงานที่มีจำนวนมากของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้เหลือเท่าที่จำเป็นและมีประโยชน์สาธารณะได้ สัมพันธ์กับภาระต่อประชาชน รวมถึงเพิ่มคุณภาพชีวิตและ Work-Life Balance ให้บุคลากรภาครัฐ

ส่วนที่ ๒

เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ การกำหนดโทษอาญา และการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจ

๙. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ไม่มี

๑๐. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการ ไม่มี

๑๑. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดโทษอาญา ไม่มี

๑๒. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครอง หรือดำเนินกิจการทางปกครอง ไม่มี

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบ และวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนแล้ว

ลงชื่อ .....

(นางสาวอ้นฟ้า เวชชาชีวะ)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

๑. นางสาวณัฐณี สงกุมาร	โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๙๙๙๙ ต่อ ๙๙๔๕	อีเมล natinee@opdc.go.th
๒. นางสาวภัทรอาภา จินดาวงศ์	โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๙๙๙๙ ต่อ ๙๙๒๖	อีเมล phattaraarpa@opdc.go.th
๓. นายชยพล อริยคุณากร	โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๙๙๙๙ ต่อ ๘๙๑๙	อีเมล chayaphon.a@opdc.go.th